

alle indicatoren staan op rood

Einde

Troost anno 2020

- *Troost anno 600 v.Chr.*
- *Troost anno 2020*

Troost anno 600 v.Chr. - verwacht niet te veel...

het enkele feit dat God mij aansprak was bemoedigend

Het professionele leven veroorzaakt soms zware stress. Enkele jaren geleden was het weer zover: zeer complexe opdrachten en moeilijk te halen deadlines. Ik zocht troost en raad bij God, en las een Bijbeltekst die goed bij de

situatie paste en mij bijzonder aansprak. Ik herkende die tekst als Gods antwoord, en zoiets blijft dan in de herinnering gegrift.

De boodschap was dat ik niet moest rekenen op een voorkeursbehandeling. Ik zou, samen met mijn collega's, te lijden hebben onder die hectische omstandigheden.

Zou jij dan voor jezelf naar iets bijzonders streven? Doe dat niet, want Ik zal onheil brengen over al wat leeft – spreekt de HEER –, maar jou laat Ik je leven behouden, waar je ook naartoe gaat.

(Jeremia 45:5 NBV)

Die tekst betrof de Joodse maatschappij 2600 jaar geleden, toen het helemaal fout zat en God aankondigde dat dit slecht zou aflopen. In zo'n omstandigheden ontsnapt de onschuldige soms aan de moeilijkheden, maar in oorlogssituaties deelt iedereen in de klappen.

Het zou voor mij en mijn collega's een periode worden van hard en soms frusterend werk. Dat was een ontnuchterende boodschap - van goedkope troost was hier geen sprake. Toch was het enkele feit dat God mij aansprak bemoedigend. Ik wist dat ik *geen hemel op aarde* mocht verwachten, maar werd er ook aan herinnerd

dat God mijn moeilijkheden kent én dat het uiteindelijk goed komt.

We gaan deze tekst van Jeremia nu in zijn context lezen (*in een andere vertaling*), en daaruit zal blijken hoe deze woorden troost boden aan een zekere Baruch, in een situatie van oorlogsdreiging.

Toen Baruch ... alles wat Jeremia dicteerde in de boekrol had geschreven, richtte de profeet dit woord tot hem: Zo spreekt de Heer, de God van Israël, tegen u, Baruch: U hebt gezegd: "Wee mij! De Heer maakt mijn lijden steeds erger. Ik kreun van de pijn, ik ben op, maar nergens vind ik verlichting."

*Zo spreekt de Heer: "Ik breek af wat Ik had opgebouwd; Ik ruk uit wat Ik had geplant, en dat in het hele land. En u hebt voor uzelf grote verwachtingen. **Verwacht niet te veel**; want rampen breng Ik over alle stervelingen" – godsspraak van de Heer. Wees dus blij dat Ik uw leven spaar waarheen u ook gaat." (Jeremia 45:1 - 5 WV)*

Ons kan niets gebeuren!

Ben je ernstig ziek, dan heb je er niets aan wanneer iemand dat afdoet als een griepje, en daar luchtig overheen gaat met de woorden "*Het komt allemaal in orde!*". Je bent beter af wanneer die persoon je confronteert met de ernst van de situatie, je verwijst naar het ziekenhuis en dan helpt met de praktische regelingen.

Jeremia is een profeet die niet belooft dat het in orde komt. Integendeel: hij schildert een benauwende donkere toekomst, want alle indicatoren staan op rood. Israël en Juda hebben God verlaten en

het land gaat gebukt onder geweld en onderdrukking. Er dreigt een invasie want Nebukadnezar zoekt gebiedsuitbreiding. De situatie is heel bedreigend, maar er is een uitweg: Jeremia dringt aan op een terugkeer naar Jahweh, want die kan het Joodse volk beschermen tegen de agressor.

Jeremia wordt tegengesproken door de *goed-nieuws-profeten*. Die vegen de kritiek van tafel en spreken hun opdrachtgevers naar de mond. Dat *doekje voor het bloeden* is een stimulans om te volharden op de foute weg. Goedkope troost doet meer kwaad dan goed.

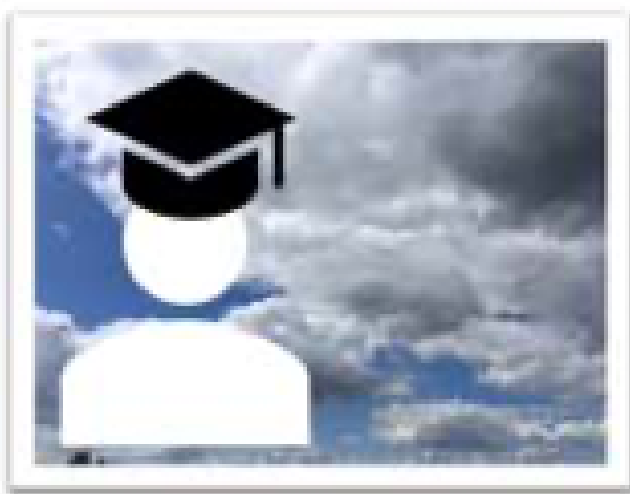
... Beter je leven, dan mogen jullie in dit land blijven wonen. Vertrouw niet op die bedrieglijke leus: "Dit is de tempel van de HEER! De tempel van de HEER! De tempel van de HEER!" Als jullie je leven werkelijk beteren, als jullie elkaar rechtvaardig behandelen, vreemdelingen, wezen en weduwen niet onderdrukken, in dit land geen onschuldig bloed vergieten en niet achter andere goden aanlopen, jullie onheil tegemoet, dan mogen jullie hier blijven wonen, in dit land dat Ik jullie voorouders gegeven

heb... En toch durven jullie, terwijl jullie al die gruweldaden plegen, voor Mij te verschijnen in deze tempel, het huis waaraan mijn naam verbonden is, met de gedachte: Ons kan niets gebeuren! (Jeremia 7:3 - 7, 10 NBV)

je roeping volgen is geen garantie dat alles voor de wind gaat

In die controverse zijn er enkele personen die Jeremia steunden. Een ervan is zijn privésecretaris Baruch, en over hem gaat dit artikel.

Baruch was een geleerde, want hij kon lezen en schrijven - wellicht kende hij meerdere talen. Dat was in die tijd geen evidentie. Je kan hem vergelijken met iemand die vandaag een doctoraat behaalt. Zo

iemand is gegeerd op de arbeidsmarkt: er wacht hem een mooie carrière en maatschappelijk aanzien.

Maar Baruch kiest ervoor om Jeremia bij te staan. Hoe dat komt weten we niet, maar het is duidelijk dat Baruch een gewetensvol man is, die zijn opdracht ziet als zijn roeping. Je roeping volgen is geen garantie dat alles voor de wind gaat. Neen Baruch werkt voor iemand die grote tegenspraak oproept en dat wordt hem niet in dank afgenomen - niet door de elite en niet door het volk. Nu

lijkt het Baruch teveel te worden, want hij roept uit "*Wee mij! De Heer maakt mijn lijden steeds erger. Ik kreun van de pijn, ik ben op, maar nergens vind ik verlichting.*"

Wat is er gebeurd? Werd Baruch in een donker steegje in elkaar geslagen? Of moeten we die jammerklacht in de figuurlijke zin begrijpen, en is Baruch zwaar gefrustreerd? Wellicht is er een combinatie van beide. Hoe dan ook, het lijkt alsof Job hier aan het woord is! Zal Jahweh hierop reageren, en zo ja, wat zal Hij antwoorden? Want elders in de Bijbel lees je *het gebed van Jabes*. Die naam betekent *pijn*, en Jabes wou niet dat zijn naam symbool zou staan voor zijn verdere leven. Misschien kende Baruch dit gebed en hoopte hij op een gelijkaardig antwoord, maar het waren nu wel andere tijden...

Jabes bad tot de God van Israël: 'Zegen mij: maak mijn grondgebied groot en bescherm me tegen het kwaad, zodat ik geen pijn hoeft te lijden.' God gaf hem wat hij gevraagd had. (1 Kronieken 4:10)

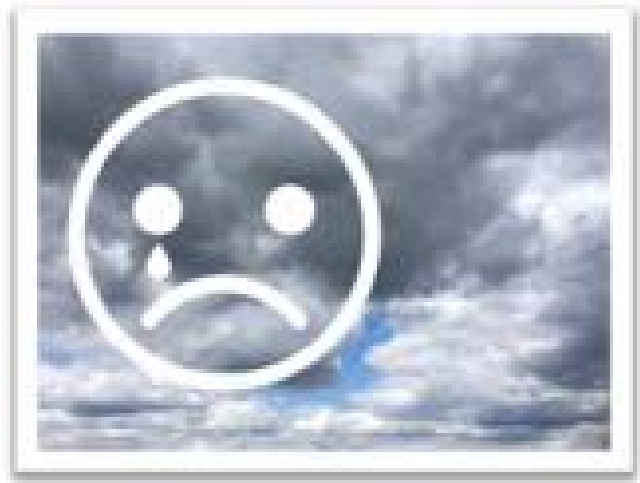
Jahweh zet Baruch met beide voeten op de grond: *Verwacht niet te veel!*

Jahweh reageert op Baruchs klacht met een persoonlijke boodschap:

Zo spreekt de Heer, de God van Israël, tegen u, Baruch: U hebt gezegd: "Wee mij! De Heer maakt mijn lijden steeds erger. Ik kreun van de pijn, ik ben op, maar nergens vind ik

verlichting."

(Jeremia 45:2 WV)

Baruch had al heel wat godswwoorden opgeschreven, maar ditmaal gaat het niet over het Joodse volk, maar over hem persoonlijk. God roept hem nu bij zijn naam: dat moet indruk maken! Een beetje zoals een toeschouwer in een ruim publiek, persoonlijk vanop het podium aangesproken wordt. Het feit dat God zijn jammerklacht gehoord heeft en het de moeite waard vindt om hierop in te gaan, is iets om nooit meer te vergeten. Want uit wat volgt, blijkt dat Jahweh in Baruchs ziel gekeken heeft.

"U hebt voor uzelf grote verwachtingen. Verwacht niet te veel; want rampen breng Ik over alle stervelingen" of in een andere vertaling "Zou jij dan voor jezelf naar iets bijzonders streven? Doe dat niet, want ik zal onheil brengen over al wat leeft ".

Waarop slaat dit? Baruch had een waardevol diploma, en hij ziet zijn kansen om die talenten te benutten en carrière te maken verloren gaan. Hij had de capaciteiten om aan het koninklijk hof te werken - God zou hem daar gebruiken en zo kon hij veel betekenen voor het Joodse volk. Maar die weg is nu afgesloten, en wat zal er met hem gebeuren wanneer het straks echt oorlog wordt?

Jahweh zet Baruch met beide voeten op de grond:
Verwacht niet te veel! Ja, het wórdt oorlog! Stel je daarop in, en aanvaardt het onvermijdelijke.

the point of no return

Baruch herinnert zich de onheilsboodschappen die hij de voorbije jaren op schrift gesteld heeft. Toen was er nog de vraag hoe hierop zou gereageerd worden. Maar nu blijkt dat *the point of no return* bereikt is. *"Ik breek af wat Ik had opgebouwd; Ik ruk uit wat Ik had geplant, en dat in het hele land"* laat geen ruimte voor enige twijfel: het land zal ten onder gaan, huizen zullen geplunderd worden en afgebrand, en de oogst vernield... velen zullen gedood worden of gedeporteerd. Misschien had Baruch nog gehoopt dat het bij dreigementen zou blijven, maar dat mag hij nu vergeten.

Toch spreekt God Baruch ook moed in: *"Wees dus blij dat Ik uw leven spaar waarheen u ook gaat."* Op die mooie carrière en dat maatschappelijk aanzien moet hij niet rekenen, maar God laat hem niet in de steek: Hij zal bij hem zijn waarheen hij ook moet vluchten, en zijn leven daar beschermen.

Baruch doet denken aan al die mensen die het leven anders hadden voorgesteld dan het nu verloopt. Mensen die om financiële redenen niet konden studeren, die door een faillissement hun levenswerk vernietigd zien, die door een verkeersongeval blijvend gehandicapt zijn... Het is

heel moeilijk om zoiets te aanvaarden, en er het beste van te maken.

Maar wanneer het lukt om de knop om te draaien, dan zal het leed ten goede werken. Het aanvaarden van moeilijkheden waar men niets aan kan doen, maakt dat je toch een zinvol leven uitbouwt en ook anderen tot troost zal zijn. Dat hoor je vaak van ouders die een zwaar gehandicapt kind konden accepteren: het gaf hun leven veel meer diepgang.

Die houding brengt al goede vruchten voort voor wie leeft *'zonder God'*, maar wie het uitschreeuwt richting God, en van Hem een antwoord ontvangt en daarop verder bouwt, heeft die extra troost dat de Almachtige met hem zal *mede-lijden* en hem zal bijstaan.

Troost anno 2020 - verwacht niet te veel...

alle indicatoren staan op rood

Wat zich anno 600 voor Christus afspeelde toont gelijkenis met onze situatie. Want als nooit tevoren pakken donkere wolken samen: het gaat barslecht met de economie, de klimaatdoelstellingen worden niet gehaald, de politieke situatie is zorgwekkend. Gezagsuitoefening

gaat op vele plaatsen gepaard met machtsmisbruik en corruptie. Er zijn protesten allerhande en anarchie is niet ver weg. Extremisme en religieus fanatisme kleuren de aarde rood.

Wederzijds begrip is soms ver te zoeken, want burgers gebruiken de sociale media als een vuilnisbelt, *fake news* is soms moeilijk van waarheid te onderscheiden... Ook nu staan alle indicatoren op rood.

De coronacrisis komt daar bovenop. Voor velen is het een bron van leed en onrust. En doordat het leven stilvalt, wordt het bestaande leed ook uitvergroot. Want gebrek aan bezigheid en afleiding geeft meer tijd om te piekeren en om pijn te voelen. Er is nood aan duiding en aan troost.

hoe reageer je op al die rode lichten?

Hoe reageer je op al die rode lichten? Ook vandaag is er grote onzekerheid over de toekomst. Er zijn complotdenkers, *goed-nieuws-profeten* en ook mensen die weggijken. Wat het klimaat betreft, heb je superoptimisten die vinden dat er eigenlijk geen probleem is: *tegen dat het zover is, zullen er wel oplossingen gevonden worden* - dat was tot voor kort te horen. Maar dat is een zwakke redenering, want op andere plaatsen in

de wereld is het al zover... en wordt het moeilijk om te overleven. En in Ukkel is het nu reeds 2,6 graden warmer.

Het argument dat we er wel uitkomen dankzij de techniek, toont gelijkenis met het ongegrond vertrouwen van het Joodse volk ten tijde van Jeremia.

Jeruzalem was veilig dankzij *de tempel van de Heer!* Een stenen amulet dat de nodige bescherming bood! Vandaag is het *de wetenschap* die oplossingen moet aanreiken voor die gigantische uitdagingen. Maar hoewel er in theorie veel mogelijk is, blijkt dat die wetenschappelijke conclusies al decennialang grotendeels worden genegeerd.

Anderen wijzen erop dat klimaatverandering nu eenmaal hoort bij de natuur: het leven op aarde had al eerder te lijden onder wereldwijde catastrofes en misschien sterft de mensheid straks wel uit. "*So be it!*" is dan de kille conclusie. Maar niemand zal zo blijven spreken wanneer het water hem aan de lippen staat. Noch de woorden "*het komt allemaal wel goed*", noch het vooruitzicht dat het menselijk leven straks misschien verdwijnt, biedt troost en hoop. Die visies hebben hetzelfde resultaat als het discours van de *goed-nieuws-profeten*: ze bestendigen een foute levensstijl en zetten niet aan tot reflectie en tot

de zo nodige gedragsverandering.

Jeremia vraagt dat we de waarheid onder ogen zien

Jeremia vraagt dat we *de waarheid onder ogen zien*. Hij benoemde in scherpe bewoordingen wat er allemaal fout ging, en zijn kritiek lijkt een blauwdruk van de wereld hier en nu. Hij roept op tot verandering van gedrag - een diepgaande bekering. Maar hij spreekt ook troostende woorden uit - deels over de onmiddellijke toekomst - voor wie de weg van Baruch volgt. Deels over een Messias die de gebroken wereld zal herstellen en de mens uitnodigt om daaraan deel te hebben.

[Lees "Uit de startblokken! Over herstel en Gods toekomstplannen"](#)

Jeremia's goede raad vindt ook vandaag niet veel gehoor. Er zijn geen tekenen die wijzen op een terugkeer naar God en naar zijn waarden, integendeel. Evenmin is er sprake van een fundamentele keuze voor een rechtvaardige en duurzame economie. Dat lijkt trouwens niet meer mogelijk: de enige uitweg uit de crisis lijkt *economische groei!* - en dat beduidt *meer van hetzelfde*. Ja, we hebben ons vastgereden en duwen het gaspedaal nog dieper in. De hoop dat *the point of no return* niet wordt overschreden is ijdel. Lucht en water worden aan snel tempo verder vervuild, grondstoffen raken uitgeput, het wordt alsmear heter...

Die vervuiling van biotoop en maatschappij heeft natuurlijk diepere oorzaken. Want waar geld, seks, geweld en andere afgoden worden vereerd, moeten zachte waarden wijken. En wanneer de mens zich afsnijdt van de Bron van leven, neemt de dood het over. Hosea wijst op het oorzakelijk verband tussen de morele vervuiling van de mens, en vervuiling van zijn biotoop.

... De HEER voert een geding tegen de inwoners van dit land, want ze kennen geen eerlijkheid meer en geen liefde, en met God zijn ze niet meer vertrouwd. Het is een en al meined en

*bedrog, niets dan moord, diefstal en overspel; het ene bloedbad volgt op het andere. **Daarom** is het land in rouw gedompeld en bezwijken al zijn inwoners, mét de dieren van het veld en alles wat vliegt; zelfs de vissen in zee sterven uit. (Hosea 4:1 - 3 NBV)*

wellicht krijgen zij hetzelfde antwoord als Baruch

Christenen die consequent volgens hun overtuiging leven, ervaren dezelfde frustratie als Baruch: een leven dat niet verloopt zoals gewenst, talenten die niet benut kunnen worden, goede initiatieven die geen doorgang vinden...

Hoe vijandiger een cultuur staat tegenover het christelijk geloof, hoe groter de frustratie en de pijn. Wie dan hoop en troost zoekt bij God, krijgt wellicht hetzelfde antwoord als Baruch. Gods boodschap heeft meerdere facetten, die we hierna verder uitdiepen.

God kent je bij naam, denk maar terug aan Baruch.

Je gedachten en gevoelens zijn Hem niet vreemd. Hij is in jou geïnteresseerd en wil je in moeilijke tijden bijstaan met raad en daad.

Ja, het wordt slechter, en dat zal ook een weerslag hebben op je eigen leven. Er komen extreme hittegolven, toenemend natuurgeweld, politieke instabiliteit, pandemieën, hongersnoden... waarop we volgens experts helemaal niet voorbereid zijn. En christenen worden in meer en meer landen omwille van hun geloof vervolgd.

Jezus voorspelde dat dit *op het einde der tijden* zou gebeuren en alles wijst erop dat de periode waar Jezus het over had, nu in zicht is. "*Laat je niet verontrusten*" is zijn boodschap. Realisme - de dramatische situatie erkennen - hoeft niet te leiden tot defaitisme, zoals uit de volgende punten ook blijkt.

*Jullie zullen berichten horen over oorlogen en oorlogsdreiging. **Laat dat je dan niet verontrusten,** die dingen moeten namelijk gebeuren, al is daarmee het*

einde nog niet gekomen. Het ene volk zal tegen het andere ten strijde trekken en het ene koninkrijk tegen het andere, en overal zullen er hongersnoden uitbreken en zal de aarde beven: dat alles is het begin van de weeën. Dan zal men jullie onderdrukken en doden, en jullie zullen door alle volken worden gehaat omwille van mijn naam. Velen zullen dan ten val komen, ze zullen elkaar verraden en elkaar haten. Er zullen talrijke valse profeten komen die velen zullen misleiden. En doordat de wetteloosheid toeneemt, zal bij velen de liefde bekoelen. Maar wie standhoudt tot het einde, zal worden gered.

(Matteüs 24:6 - 13 NBV)

Zie de moeilijkheden onder ogen en sluit je niet af voor wat er allemaal gebeurt. Maar word evenmin een virtuele ramptoerist! Want het emotionele welzijn wordt bedreigd wanneer je gekluisterd zit aan het scherm van je tv of je computer om niets te missen van wat fout gaat. Ben je een ramptoerist die alles verder uitpluist en zich verdiept in allerlei complotten, dan wordt het onmogelijk om gefocust te blijven op het positieve. Maak de problemen niet groter dan ze zijn, door kwade trouw te veronderstellen bij de media, de wetenschappers en iedereen die het voor het zeggen heeft. Werk de wetteloosheid niet in de hand, en wees voorzichtig met je kritiek, want God neemt het kwalijk wanneer je iemand onterecht beschuldigt!

Laat je niet beheersen door zorgen over de toekomst. Dat

was Paulus' raadgeving aan de eerste christenen die vaak leefden in weinig benijdenswaardige omstandigheden.

Wees over niets bezorgd, maar vraag God wat u nodig hebt en dank hem in al uw gebeden. Dan zal de vrede van God, die alle verstand te boven gaat, uw hart en gedachten in Christus Jezus bewaren. Ten slotte, broeders en zusters, schenk aandacht aan alles wat waar is, alles wat edel is, alles wat rechtvaardig is, alles wat zuiver is, alles wat lieflijk is, alles wat eervol is, kortom, aan alles wat deugdzaam is en lof verdient. (Filippenzen 4:5 - 8)

Je persoonlijke ambities en belangen mogen niet primeren. Baruch zag hoe de druk van de tegenstanders aanhield, en die moeilijke omstandigheden brachten hem dichter bij God en bij Jeremia.

Maar het kan ook anders: mensen kunnen overschakelen naar een overlevingsmodus, waarin enkel het eigenbelang nog telt. Dan vullen ze hun winkelkar, en laten ze voor de anderen niets meer over. Waar zelfbehoud primeert, verkilt de liefde. Baruch bezweek niet onder de druk en bleef Jeremia trouw. Jezus waarschuwt ervoor dat mensen elkaar zullen verraden. Blijven wij God en onze vrienden trouw in moeilijke omstandigheden?

Als christen beschik je over bijkomende info om de actuele crisis te plaatsen. Jezus legt uit dat de mensheid te maken krijgt met barensweeën, en hoewel ook jij die

pijn zal voelen, weet je dat ze een nieuwe glorieuze tijd voorafgaat. **Dat perspectief geeft je moed en verkleint het risico dat je ontredderd raakt.**

Neen, het menselijk leven dooft niet uit, en ons nageslacht moet niet verhuizen naar een kille andere planeet. De Alfa - de God die aan de oorsprong stond - is ook de Omega die ons aan de eindmeet opwacht. Straks maakt Jezus zijn belofte om in grootheid terug te keren waar. Dat gebeurt wanneer blijkt dat de mensheid er echt niet meer in slaagt om zijn opdracht naar behoren te vervullen. Want zo geeft God eerst de menselijke vrijheid alle kansen.

Wij weten dat de hele schepping nog altijd als in barensweeën zucht en lijdt. En dat niet alleen, ook wijzelf, die als voorschot de Geest hebben ontvangen, ook wij zuchten in onszelf in afwachting van de openbaring dat we kinderen van God zijn, de verlossing van ons sterfelijk bestaan. (Romeinen 8:22 - 23 NBV)

God wil je in turbulente tijden troosten en veerkracht geven. Persoonlijk mocht ik God in de moeilijkste omstandigheden het meest intens ervaren. Bijvoorbeeld toen ik bij de aanvang van mijn loopbaan op de Sidmar-site werkte temidden van de stank van de hoogovens, en later in een industriële wasserij, in een walm van chemische producten. De innerlijke vreugde die ik toen ervoer, was overweldigend groot - meer dan 40 jaar later maakt het mij opnieuw enthousiast wanneer ik eraan terugdenk.

God kan, ondanks onrust en chaos rondom, innerlijke vrede geven. Het is een zorgeloosheid die niets van doen heeft met apathie of onverschilligheid. Integendeel, het helpt om het hoofd koel te houden zodat je ontvankelijk blijft voor wat God wil zeggen, en beschikbaar om anderen te helpen. Die vrede is het gevolg van een godsvertrouwen: je weet dat Hij de Grote Baas is, en bijstand geeft om te doen wat gedaan moet worden.

Tenslotte, je kan de woorden *"Wees dus blij dat Ik uw leven spaar waarheen u ook gaat"* die Baruch te horen kreeg, ook figuurlijk opvatten. Die uitspraak krijgt dan dezelfde betekenis als Jezus' woorden *"Wie standhoudt tot het einde, zal worden gered."* Je weet dat het, wanneer je God trouw blijft, uiteindelijk goed komt!

God zoekt vandaag vele 'kleine profeten' met een breed verhaal

Wat voorafgaat illustreert dat we veel kunnen leren uit wat zich 2600 jaar geleden afspeelde. Jeremia en Baruch namen in hun tijd een bijzondere plaats in door hun profetische kennis omtrent een nakende invasie en ballingschap. God gaf hen karaktersterkte en veerkracht om stand te houden en als getuigen op te treden.

Christenen kunnen vandaag lijken op dit duo. Want God zoekt ook nu vele *'kleine profeten'* - woordvoerders die anno 2020 een bijzondere plaats innemen doordat zij

inzicht hebben in wat komen zal, en Gods boodschap kunnen voorleven en doorgeven. Die toekomstvisie komt niet aan bod in de klassieke media, en God wil dat mensen

worden geïnformeerd zodat ze zich afkeren van het kwade, Hem leren kennen en aansluiten bij zijn project.

Die *'kleine profeten'* brengen best - net zoals Jeremia - een breed verhaal dat niet beperkt is tot een typisch religieuze boodschap. Want God is begaan met alle aspecten van het leven en Hij heeft oog voor de zwakke in de maatschappij die nu kwetsbaarder is dan ooit. Hij verwerpt de eigentijdse afgoden en dat deel van de economie dat daarop teert. Hij staat voor waarheid en gruwet van leugen. En Hij neemt het ons kwalijk wanneer we onze biotoop - zijn eigendom in bruikleen - vernietigen.

heeft het nog zin aandacht te hebben voor het klimaat

Maar heeft het nog zin om aandacht te hebben voor het klimaat, wanneer alles er op lijkt dat dit een verloren strijd is? We weten toch dat Jezus straks alles zal vernieuwen!?

Ja, het is zinvol. Net zoals de sterfelijkheid van ons lichaam, ons niet belet om dat lichaam tot de laatste dag te wassen. En net zoals we ervoor zorgen dat een wagen die 12 jaar oud is, en

aan vervanging toe is, er nog altijd proper voorkomt. Misschien gebeurt dat deels voor het oog van de buren... Waarom zouden we ons niet inspannen om voor *Gods toeziend oog*, zijn eigendom mooi te onderhouden. Is dat geen teken van respect? En die zorg voor onze biotoop is trouwens ook nuttig voor *het oog van de buren*, want zij wijst erop dat we ondanks alles belang hechten aan Gods tuin! Zo is die zorg illustratief voor wat zal komen.

Maarten Luther zei: *'Al zou ik weten dat de wereld morgen ten onder ging, ik zou vandaag nog een appelboom planten'*. En dat geldt des te meer nu we weten dat die wereld straks niet ten onder gaat, maar door *Jezus' tweede komst* hersteld wordt.

God wil trouwens dat er midden in de spreekwoordelijke woestijn oases ontstaan - plaatsen waar de dorst gelest kan worden... zelfs al is die oase misschien beperkt tot een kerkgemeenschap, een familie of een enkeling die in zijn werksituatie beschouwd wordt als *"het geweten"* of als een *"good practice"*. Ook die oase kan hoop en troost

aanreiken en verwijzen naar wat komen zal!

[C.S. Van Audenard](#)

augustus 2020

Begin